Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny w klasie 5 technikum oraz klasie 2 branżowej szkoły II stopnia.
Literatura współczesna.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:**	**Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:**
WSPÓŁCZESNOŚĆ – O EPOCE					
Współczesna rzeczywistość	• określić początek epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę	• zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski, jak: rządy PZPR, i omówić ich wpływ na kulturę	• omówić zjawisko globalizacji • wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie	• wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie
Filozofia współczesna	• wymienić najważniejsze kierunki filozoficzne współczesności: egzystencjalizm, fenomenologia, personalizm, pragmatyzm,	• zreferować założenia współczesnych nurtów filozoficznych, np.: egzystencjalizm - najpopularniejszy nurt po II wojnie światowej, stawiający w centrum człowieka „skazanego na wolność”, odpowiedzialnego za własny los w absurdalnym świecie.	• omówić relacje pomiędzy filozofią a rzeczywistością współczesną	• porównać współczesne nurty filozoficzne	• podjąć dyskusję na temat współczesnych nurtów filozoficznych
Sztuka współczesna	• wymienić cechy dominujących w epoce stylów sztuki, np. sztuka socrealizmu-funkcja propagandowa, tematyka pracy, wzorzec postawy przodownika pracy	• rozpoznać na przykładach dominujące style sztuki współczesnej • wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła • wskazać najważniejsze tendencje w historii kina	• wskazać najważniejsze tendencje we współczesnej muzyce rozrywkowej i je omówić	• wskazać dominujące tendencje w teatrze współczesnym	• przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów

	• omówić nowe formy artystyczne	powojennego			
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury współczesnej	• wymienić tendencje we współczesnej literaturze światowej: literatura zaangażowana, egzystencjalizm, autofikcja, wpływ nowych mediów	• wskazać najważniejszych twórców literatury światowej	• wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi	• wymienić i scharakteryzować tematy dominujące w literaturze polskiej	• omówić wybrany trend literatury światowej
Dżuma Alberta Camusa – różne poziomy odbioru powieści (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść powieści	• wskazać elementy powieści pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści	• uzasadnić, w oparciu o tekst, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie	• zinterpretować zakończenie utworu	• omówić konteksty potrzebne do interpretacji utworu
Bohaterowie w konfrontacji ze złem – *Dżuma* Alberta Camusa (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii	• omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• zinterpretować historię Jeana Tarrou	• rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej	• dokonać analizy kazań ojca Paneloux
Dżuma Alberta Camusa – kształt artystyczny utworu	• wskazać różne formy narracji w powieści	• określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze	• wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych	• omówić funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści	• analizować sposób opisu miasta w powieści
Motyw zła w literaturze	• wymienić utwory, w których pojawił się motyw zła	• rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu zła w opisanych utworach	• omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich	• przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich	• omówić sposób przedstawienia zła w tekście nieliterackim
Kreowanie świata poprzez słowo – *W środku życia* Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu	• wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego • omówić funkcję środków językowych w	• zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu • zinterpretować zakończenie	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

			budowaniu przesłania wiersza	wiersza	
Dialog z kulturą w wierszu Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną • przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze	• wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla • omówić stosunek podmiotu lirycznego do Ikara w pierwszej i drugiej części wiersza • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu	• zinterpretować znaczenie tytułu	• omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
Poeta wobec braku Boga – *bez* Tadeusza Różewicza	• przedstawić sytuację liryczną	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu	• wskazać konteksty filozoficzne	• zinterpretować początek utworu	• zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietzscheańskiej tezy „Bóg umarł”
Współczesne piekło – *brama* Tadeusza Różewicza i *Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego* Jacka Kaczmarskiego	• opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu • wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence Kaczmarskiego • zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego	• wskazać elementy groteski w wierszu Różewicza • wskazać i omówić kontekst historyczny w piosence Kaczmarskiego • wskazać środki językowe w piosence Jacka Kaczmarskiego	• określić funkcję groteski w wierszu Różewicza • określić funkcję środków językowych w piosence • omówić wykorzystanie nawiązań do *Boskiej komedii* Dantego w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok	• zinterpretować znaczenie wizji piekła przedstawionych w obu tekstach • zinterpretować zakończenie piosenki Jacka Kaczmarskiego	• zinterpretować symboliczne znaczenie bramy w kontekstach: religijnym, literackim, historycznym
Poetycki pomnik – *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza	• zrelacjonować treść fragmentów • wskazać środki językowe użyte we fragmentach i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej • wskazać konteksty	• omówić sposób opisywania matki w podanych fragmentach • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach • określić funkcję środków językowych użytych w podanych fragmentach	• omówić sposób przedstawienia samotności osoby umierającej • zinterpretować przesłanie wierszy	• omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok

		potrzebne do interpretacji utworu	• porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach		
Obraz państwa totalitarnego w *Roku 1984* George'a Orwella (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść powieści • zaprezentować ministerstwa Oceanii i zakres ich działalności Wyjaśnić pojęcie totalitaryzm.	• zaprezentować podział społeczny Oceanii i scharakteryzować przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii • wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie kreacji państwa totalitarnego • omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego	• wypowiedzieć się na temat relacji międzyludzkich w państwie totalitarnym	• przywołać i omówić konteksty kulturowe, historyczne i społeczno-polityczne
Kondycja człowieka i człowieczeństwo w warunkach państwa totalitarnego (lektura obowiązkowa)	• scharakteryzować Winstona i Julię	• zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia • zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów • omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O'Brienem • przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności	• zinterpretować cytowane przez nauczyciela słowa Winstona • zinterpretować zakończenie powieści	• podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście utworu
Językowy obraz świata – nowomowa w *Roku 1984* Orwella (lektura obowiązkowa)	• wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością • scharakteryzować nowomowę	• wyjaśnić, na czym polega *dwójmyślenie* • wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji	• omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym	• w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina	• podjąć dyskusję na temat tezy głoszącej, że granice naszego języka są granicami naszego świata
Rok 1984 George'a Orwella – konteksty	• porównać metody przesłuchań opisane w *Roku 1984* z metodami	• przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach • zaprezentować	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki,	• przeanalizować plakaty propagandowe i porównać je z	• omówić adaptacje książki Orwella

	śledczymi przedstawionymi w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich	kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	obrazem świata przedstawionym przez Orwella	
Motyw utopii w literaturze. Motyw dystopii.	• wymienić utwory, w których zawarty jest motyw utopii Zdefiniować słowa utopia, dystopia	• rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu utopii w opisanych utworach	• omówić różne sposoby przedstawiania utopii w utworach literackich	• interpretować motyw utopi w odniesieniu do kontekstów: historycznego, społecznego i politycznego	• przeanalizować sposób ukazania utopii w utworach literackich
Odezwa do rządzących – *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać adresata utworu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki	• omówić funkcję zastosowanej w utworze liryki apelu • wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości	• zinterpretować ostatni wers utworu • zinterpretować przesłanie utworu	• podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza
Ars poetica? Czesława Miłosza – dialog z tradycją	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety	• omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu • wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a treścią dzieła • scharakteryzować język wywodu poetyckiego • wskazać konteksty dotyczące ujęcia motywu *ars poetica*	• omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
O społecznej i intymnej roli języka – *Moja wierna mowo* Czesława Miłosza	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny	• omówić kontekst historyczny utworu • omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób	• zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować ostatnią strofę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

			przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich		
Odwrócony topos raju – *Nad strumieniem* Czesława Miłosza	• przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw raju	• określić funkcję środków językowych • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter piękna • omówić odwołanie do motywu raju w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata	• zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Poetycki obraz Apokalipsy – *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta	• przedstawić sytuację liryczną • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionego	• omówić kreację podmiotu lirycznego • określić rodzaj stylów językowych zestawionych ze sobą w utworze • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne • wskazać konteksty kulturowe	• omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu • omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego	• omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich	• wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza
Konfrontacja dwóch koncepcji sztuki – *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta	• przedstawić sytuację liryczną • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu • określić rodzaj liryki	• określić, jaką koncepcję sztuki symbolizuje Apollo, a jaką – Marsjasz • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić kreację Apolla w wierszu Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza • omówić funkcję cierpienia w wierszu	• zinterpretować początkowe wersy utworu • zinterpretować zakończenie wiersza	• wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu
Dlaczego klasycy Zbigniewa Herberta –	• przedstawić sytuację liryczną	• wskazać części kompozycyjne utworu	• wypowiedzieć się na temat postawy	• zinterpretować ostatnią strofę	• podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki

manifest artystyczny poety .	• określić rodzaj liryki	• zaprezentować kontekst historyczny wiersza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	Tukidydesa • skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule		w kontekście utworu
Refleksje na temat historii i kultury – *Akropol* Zbigniewa Herberta*	• zrelacjonować treść eseju	• wskazać cechy gatunkowe eseju w tekście • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić, opisane przez Herberta, doświadczenie podróży • wyjaśnić, na czym polegały obawy poety przed konfrontacją z Akropolem • określić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować tytuł zbioru *Labirynt nad morzem*	• omówić refleksje poety na temat współczesnego oglądu sztuki greckiej
O postawie wyprostowanej – *Przesłanie Pana Cogito*	• określić sytuację liryczną w wierszu • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty filozoficzne w odniesieniu do kreacji podmiotu lirycznego • na podstawie wiersza stworzyć kodeks moralny *człowieka wyprostowanego*	• określić funkcję wykorzystanych w wierszu kontekstów kulturowych • określić funkcję wykorzystanych w wierszu środków językowych • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw mędrca	• zinterpretować metaforykę wiersza	• omówić sposób przedstawienia motywu mędrca w różnych utworach literackich
Poeta w czasie wojennym – *Raport z oblężonego miasta* Zbigniewa Herberta	• zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze	• omówić kreację podmiotu lirycznego • odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu • wskazać konteksty historyczne w wierszu	• omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście • omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta i *Dżumie* Alberta Camusa • omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu	• zinterpretować metaforę oblężenia w kontekście innych utworów literackich	• porównać sposób przedstawienia oblężenia w wierszu Herberta i *Dżumie* Alberta Camusa, uwzględniając konteksty filozoficzne

Poetycka pokuta – *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej	• zrelacjonować treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, uwzględniając kontekst biograficzny • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście	• omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur • określić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować zakończenie wiersza	• zinterpretować wiersz w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych
Człowiek wobec natury – *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej	• wymienić cechy charakterystyczne dla twórczości Wisławy Szymborskiej • zrelacjonować treść wiersza	• omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• omówić specyfikę twórczości Wisławy Szymborskiej • omówić funkcję powtórzeń • wypowiedzieć się na temat wyłaniającego się z utworu obrazu człowieka	• zinterpretować sformułowane przez kamień argumenty	• podjąć dyskusję na temat zawartej w wierszu koncepcji człowieczeństwa
Poetycki akt kreacji – *Radość pisania* Wisławy Szymborskiej	• opisać świat wykreowany przez poetkę	• omówić kreację podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe służące do wykreowania efektu plastyczności i zmysłowości	• porównać zaprezentowany w wierszu świat poetycki ze światem realnym • omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich	• zinterpretować metaforykę wiersza • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować puentę utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
Filozoficzny namysł nad człowiekiem – *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej	• zaprezentować sytuację liryczną • wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego • omówić kompozycję wiersza • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Kasandry • wskazać środki językowe użyte w tekście	• zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy • odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście	• zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienia *ja – oni* • przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia • zinterpretować zakończenie wiersza	• omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich
Namysł nad sztuką zideologizowaną – *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej	• omówić sytuację liryczną w wierszu • wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości • określić rodzaj liryki	• odnaleźć w wierszu zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata • wskazać konteksty kulturowe i historyczne	• omówić funkcję idealizacji świata • omówić funkcję użytych w tekście środków językowych	• zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza • odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów	• podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej

				literackich i kulturowych	
Życie jako przedstawienie – *Życie na poczekaniu* Wisławy Szymborskiej	• zaprezentować sytuację liryczną wiersza • wskazać sformułowania związane z teatrem	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego	• wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos *theatrum mundi*	• zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu • zinterpretować zakończenie wiersza	• omówić sposób przedstawienia toposu *theatrum mundi* w różnych utworach literackich
Namysł nad fenomenem zła – *Nienawiść* Wisławy Szymborskiej	• wskazać przedstawione w wierszu przyczyny istnienia nienawiści i skutki jej działań	• wskazać środki językowe użyte w tekście • scharakteryzować tytułową nienawiść • wskazać konteksty historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu	• określić funkcję środków językowych • odnieść problematykę wiersza do zakończenia *Dżumy* Alberta Camusa • omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii	• zinterpretować metaforykę wiersza • zinterpretować zakończenie utworu	• sformułować uniwersalne przesłanie wiersza
Kochankowie jako motyw literacki – *** [*Jestem Julią…*] Haliny Poświatowskiej	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać utwory, w których pojawia się motyw kochanków	• omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny • omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym • omówić tragizm podmiotu lirycznego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków	• zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza	• omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich
Śmierć i miłość w wierszu ***[*Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę…*]Haliny Poświatowskiej	• zaprezentować sytuację liryczną w wierszu • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście biograficznym • zaprezentować koncept, na podstawie którego poetka konstruuje swój wiersz	• omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos *vanitas*	• zinterpretować użytą w wierszu grę słów • zinterpretować puentę utworu	• omówić sposób przedstawienia toposu *vanitas* w różnych utworach literackich
Estetyka kiczu i przestrzeń sacrum w	• zaprezentować sytuację liryczną	• zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu	• omówić sposób przedstawienia ruchu	• odnaleźć motyw karuzeli w innych	• omówić sposób przedstawienia motywu

Karuzeli z madonnami Mirona Białoszewskiego	przedstawioną w wierszu • określić rodzaj liryki	• wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej • wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i religijne w wierszu • wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny	karuzeli w utworze • omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym • omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Madonny	utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania	Madonny w różnych utworach literackich
Sakralizacja codzienności – *Podłogo błogosław* Mirona Białoszewskiego	• wskazać w wierszu zwroty należące do sfery sacrum i profanum • wskazać adresata wiersza	• wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu • wskazać konteksty kulturowe i religijne • wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności	• omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu • omówić warstwę brzmieniową wiersza • wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności	• na podstawie fragmentów tekstów zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku	• omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich
namuzowywanie – deklaracja poetycka Mirona Białoszewskiego	• wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu	• na podstawie wiersza sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy • dokonać analizy słowotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie odnoszące się do wykorzystania motywu muzy	• wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza • wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza • wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza *namuzowywanie*	• zinterpretować motyw muzy użyty w wierszu i w kontekście mitologicznym	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę z tezami postawionymi przez autorów
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu: budowa utworu, osoba mówiąca w utworze	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście
Dramat o rodzinie i społeczeństwie – *Tango* Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• opisać przestrzeń sceniczną • zrelacjonować treść dramatu	• scharakteryzować bohaterów dramatu • zaprezentować bohaterów dramatu jako reprezentantów grup społecznych	• wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie *Tanga* • omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i stosunków międzyludzkich • omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej • omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych	• zinterpretować utwór jako dramat rodzinny • zinterpretować tytuł utworu	• zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną
Obraz buntu w *Tangu* Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• zdefiniować pojęcie buntu • wymienić cechy bohatera romantycznego	• scharakteryzować Artura • wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze • wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • wskazać elementy groteskowe w utworze • wskazać konteksty literacki i historycznoliteracki	• wyjaśnić przyczyny niezgody Artura na zastaną rzeczywistość • omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału • porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy nimi • omówić funkcję groteski w utworze	• omówić tragizm Artura	• omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich

			• zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu		
Wokół *Tanga* Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	• przedstawić trzy tańce opisane w: *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego i *Tangu* Sławomira Mrożka	• porównać trzy tańce przedstawione w różnych tekstach literackich: *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego i *Tangu* Sławomira Mrożka	• omówić portrety polskiej inteligencji w różnych tekstach kultury • porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich	• zinterpretować plakat Andrzeja Pągowskiego	• wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych
Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, biblijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić środki językowe w tekście
Edek w nowej rzeczywistości – *Górą Edek* Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • scharakteryzować bohaterów opowiadania	• omówić kreację bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty: społeczno-obyczajowy i literacki	• omówić funkcję nawiązań do *Tanga* Sławomira Mrożka • omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku	• wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu • zinterpretować tytuł	• omówić konteksty: społeczno-obyczajowy i literacki
Wieża Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – studium samotności (lektura uzupełniająca do decyzji nauczyciela)	• zrelacjonować treść opowiadania • wskazać plany czasowe w opowiadaniu	• wypowiedzieć się na temat narracji opowiadania • omówić kompozycję utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw samotności	• wypowiedzieć się na temat drogi Lebbroso do zaakceptowania swojej samotności • omówić kompozycyjną funkcję motywu pielgrzyma świętokrzyskiego • wypowiedzieć się na temat paraboliczne wymowy utworu	• zinterpretować symboliczne znaczenie wieży • porównać stosunek do samotności bohaterów opowiadania – Lebbrosa i nauczyciela z Turynu • zinterpretować znaczenie tytułu	• omówić sposób przedstawienia motywu samotności w różnych tekstach kultury
Beskidzki realizm magiczny – *Miejsce* Andrzeja Stasiuka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji w utworze	• wypowiedzieć się na temat narratora • zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu • wskazać w tekście środki	• omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu	• zinterpretować tytuł utworu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu	• omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze

		językowe • wskazać cechy realizmu magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu	• omówić rolę natury w opowiadaniu • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście		
Samotność i wyobcowanie – *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze	• omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat kreacji tytułowego bohatera • wskazać konteksty historyczne i literackie	• wskazać symbole występujące w opowiadaniu i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia bohatera w Warszawie • omówić funkcję kontekstu literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu	• omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu • zinterpretować zakończenie utworu	• omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich
Spotkanie z innością – *Podróże z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego (lektura obowiązkowa we fragmentach)	• zrelacjonować treść fragmentu • wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi	• zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera • scharakteryzować język, którym posługuje się autor	• omówić funkcję *Dziejów* Herodota w reportażu Kapuścińskiego • omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego • omówić funkcję fragmentów autobiograficznych	• wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach	• omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich
WSPÓŁCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
Komunikacja internetowa i styl wypowiedzi internetowych	• wymienić cechy komunikacji internetowej • wymienić kanały komunikacji internetowej • wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej • wymienić zasady	• wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu • wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie • ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykietą	• omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym • omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej	• podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko	• analizować wypowiedzi internetowy pod kątem użytych środków

	netykiety				
Od informacji do dezinformacji, od prawdy do postprawdy – manipulacja w mediach i polityce	• definiować zjawisko dezinformacji • wymienić skutki postprawdy • wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej	• omówić funkcję fake newsów w procesie dezinformacji • wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem • wskazać możliwości wykorzystania postprawdy • zaprezentować mechanizm wiralności • rozpoznać fake newsy	• zaprezentować strategie odróżniania fake newsów od rzetelnych informacji • wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wskazanych wypowiedzi • wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną	• rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm	• zaprezentować zagrożenia, wynikające z wiralności
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
Znaczenie etymologiczne a znaczenie realne wyrazu	• wskazać różnice pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym wyrazu • wymienić rodzaje zmian w znaczeniach wyrazów, jakie zaszły w polszczyźnie	• podać przykłady różnic pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym	• wyjaśnić zjawisko etymologii ludowej • na podstawie definicji etymologicznych wyjaśnić, na czym polegały zmiany znaczenia podanych wyrazów	• ustalić znaczenie etymologiczne i realne podanych wyrazów • ustalić znaczenie etymologiczne wyrazu na podstawie jego budowy	
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
Reklama w wymiarze pragmatycznym i etycznym	• określić cel reklamy i wymienić jej formy • wymienić techniki	• wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy • zaprezentować techniki tworzenia	• rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie • zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w	• analizować język wybranych reklam • tworzy slogan reklamowy	• wypowiedzieć się na temat etycznego wymiary reklamy

	perswazyjne, stosowane w reklamie	sloganów • rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym • wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie	reklamie • rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych • rozpoznać ukryte treści reklamowe		
Nowomowa	• definiuje nowomowę • wymienić podstawowe właściwości nowomowy • wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie	• wskazać literackie pochodzenie terminu • wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach • rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach	• wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach • omówić funkcję sloganów w podanych przykładach	• uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy	• analizować teksty propagandowe i wyjaśnić, jak nowomowa może wpływać na odbiorcę
Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
Esej	• definiować esej • wymienić najważniejsze cechy eseju	• wskazać cechy charakterystyczne języka eseju	• omówić założenia kompozycyjne eseju • przygotować materiały do napisania eseju	• analizować problematykę podanego eseju • analizować język podanego eseju	• tworzyć, poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym, esej
Reportaż	• definiować reportaż • wymienić najważniejsze cechy reportażu	• wskazać cechy reportażu w podanych przykładach • wymienić i omówić odmiany reportażu • rozpoznać odmiany reportażu • zaprezentować założeniakompozycyjne reportażu • rozpoznać cechy językowe reportażu	• omówić cele i funkcje reportażu • omówić strukturę wskazanego reportażu • zgromadzić materiały do napisania reportażu	• przeanalizować kompozycję wskazanych reportaży • przeanalizować język podanego reportażu	• stworzyć poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym reportaż

POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE WSZYSTKICH EPOK					
Powtórzenie do matury – antyk	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wyjaśnić pojęcia związane z epoką starożytną rozpoznać bohaterów eposu/mitologicznych spośród przywołanych przez nauczyciela; wyjaśnić mitologizmy	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – Biblia	• odtworzyć najważniejsze fakty, Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów biblijnych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić biblizmy	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – średniowiecze	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie; Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów średniowiecznych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki jak np. memento mori	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – renesans	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów renesansowych spośród przywołanych przez	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i	• wskazać i wykorzystać konteksty

	nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki			porównywać	
Powtórzenie do matury – barok	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów barokowych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – oświecenie	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów oświeceniowych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – romantyzm	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów romantycznych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – pozytywizm	• odtworzyć najważniejsze fakty,	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować	• wskazać i wykorzystać konteksty

	sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów pozytywistycznych spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki			wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	
Powtórzenie do matury – Młoda Polska	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów młodopolskich spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – dwudziestolecie międzywojenne	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów z dwudziestolecia spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Powtórzenie do matury – wojna i okupacja	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów z literatury okresu wojny i okupacji spośród przywołanych przez	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty

	nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki				
Powtórzenie do matury – współczesność	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie Wymienić bohaterów, rozpoznać bohaterów literatury współczesnej spośród przywołanych przez nauczyciela; Wyjaśnić pojęcia charakterystyczne dla epoki	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wskazać i wykorzystać konteksty
Ćwiczenie umiejętności tworzenia notatki syntetyzującej/ Umiejętności pisania wypracowania maturalnego/ Umiejętności odpowiedzi na pytania testowe z arkusza maturalnego	Kryteria oceny według zasad oceniania CKE				
Ćwiczenie umiejętności do egzaminu ustnego z języka polskiego					